การพัฒนารูปแบบการบริหารสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่น ในเขตปกครองคณะสงฆ์ ภาค 4

A MODEL DEVELOPMENT OF THE BEST PROVINCIAL MEDITATION INSTITUTES IN SANGHA ADMINISTRATION REGION 4

พระครูพิสิทธิ์ธรรโมภาส (ประสิทธิ์ ชิตมาโร) *

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการบริหารงานสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่นในเขตการปกครองคณะสงฆ์ ภาค 4 2) เพื่อศึกษาหลักการและวิธีการบริหารงานสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่นในเขตปกครองคณะสงฆ์ ภาค 4 และ 3) เพื่อนำเสนอการพัฒนารูปแบบการวิธีการบริหารงานสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่นในเขตปกครองคณะสงฆ์ ภาค 4

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพทั่วไปของการบริหารงานสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่นในเขตการปกครองคณะสงฆ์ ภาค 4 พบว่า ด้านสถานที่มีความสะดวก สงบ สะอาด ปลอดภัย และเพียงพอในการใช้เพื่อปฏิบัติธรรม ด้านวิทยากรเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ มีภาวะผู้นำ มีความสามัคคีปรองดองกัน ด้านการจัดการมีระบบงานที่ดี มีผลงานที่โดดเด่น และเน้นความโปร่งใส

2. หลักการและวิธีการบริหารงานสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่นในเขตปกครองคณะสงฆ์ ภาค 4 พบว่า มี 3 ด้านได้แก่ ด้านสถานที่เป็นไปตามหลักอาวาสสัปปายะ มีความสะดวก สงบ สะอาด ปลอดภัยและมีความเพียงพอต่อผู้เข้าร่วมปฏิบัติธรรม ด้านวิทยากรเป็นไปตามหลักบุคคลสัปปายะต้องมีความรอบรู้ มีภาวะผู้นำ สามารถนำความสามัคคีปรองดองให้กับผู้เข้าร่วมปฏิบัติธรรม ด้านการบริหารจัดการเป็นไปตามธัมมสัปปายะ คือ ต้องมีการจัดการระบบที่ดี มีผลงานเป็นที่ประจักษ์โดดเด่น โดยเน้นการบริหารด้วยความโปร่งใส ประยุกต์ใช้กับหลักสาราณียธรรม 6 ประการ ได้แก่ เมตตากายกรรม คือ ทำต่อกันด้วยความเมตตาเมตตาวจีกายกรรม คือ พูดกันด้วยความเมตตา เมตตามโนกรรม คือ คิดต่อกันด้วยความเมตตา สาธารณโภคี คือ แบ่งปันสิ่งที่ได้มาด้วยความชอบธรรม สีลสามัญญตา มีความประพฤติเสมอภาคกันและ ทิฏฐิสมัญญตา คือ การปรับความคิดเห็นด้วยเหตุผล ถูกต้องเหมือนกัน

3. การพัฒนารูปแบบการบริหารสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่นในเขตปกครองคณะสงฆ์ ภาค 4 พบว่า มี 3 รูปแบบได้แก่ 1) รูปแบบการพัฒนาสถานที่มีการจัดสภาพแวดล้อมที่

*Doctor of Philosophy Program in Buddhist Management, Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya University